

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

The Training Course Development of Learning Management Competency for
Assistant Teacher in Colleges under the Office of Vocational Commission
Using Participatory Learning

จิรศักดิ์ หมื่นขำ^{1*}, สิริพร อังโสภา² และอัศรินทร์ พูลกระจำง³

^{*1,2,3}สาขาเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 12110

Received : 2020-04-08 Revised : 2020-04-30 Accepted : 2020-05-07

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้ช่วยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 12 หน่วย 2) แบบทดสอบวัดผลหลังการฝึกอบรมและ 3) แบบวัดความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.59/82.45 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้าอบรมหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดัชนีประสิทธิผลมีค่า 0.64 และผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม, ครูผู้ช่วย, อาชีวศึกษา

Abstract

The aims of this research were 1) to develop the training course of learning management competency for assistant teacher in Colleges under the office of vocational commission using participatory learning 2) to evaluate the efficiency of the training course of learning management competency for assistant teacher in Colleges under the office of vocational commission using participatory learning and 3) to investigated the satisfactions of participants on the training course of learning management competency for assistant teacher in Colleges under the office of vocational commission using participatory learning. The sampling group were 22 assistant teacher of institute of vocational education: central region 1. The tools in this study were 1) teaching material for training course of learning management competency

* จิรศักดิ์ หมื่นขำ

E-mail address: prigram3jee@gmail.com

สิริพร อังโสภา

E-mail address: siriporn_a@mail.rmutt.ac.th

อัศรินทร์ พูลกระจำง

E-mail address: akkarat_p@mail.rmutt.ac.th

for assistant teacher in Colleges under the office of vocational commission using participatory learning which consists of 11 topics 2) the achievement test and 3) satisfaction survey form. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test. The results showed that 1) the efficiency of teaching material (E1/E2) for The Training Course Development of Learning Management Competency for Assistant Teacher in Colleges under the Office of Vocational Commission Using Participatory Learning was 86.59/82.45 2) the achievement of participants after the training was higher than before training that significantly different at the statistical level of .01, the effectiveness index was 0.64 and 3) the satisfaction of participants on the training course were rated at the high level

Keywords : Training Course, Assistant Teacher, Office of Vocational Commission

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยก็ต้องพัฒนาและปรับตัวไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพื่อจะได้สอดคล้องกับการพัฒนาของโลก โดยการพัฒนานคน เป็นหัวใจและเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โลกปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะที่คนต้องมีคือ ทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน

โดยปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญคือบุคลากร ครู ที่จะเป็นผู้สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อส่งต่อไปให้ตลาดแรงงานต่อไป อย่างไรก็ตามจากการสำรวจในช่วงปี พ.ศ. 2561 พบว่า มีปัญหาด้านการขาดแคลนอัตราากำลัง การผลิต พัฒนา มาตรฐาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน รวมถึงการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ด้านการขาดแคลนอัตรากำลัง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการสำรวจจำนวนครูอาชีวศึกษาทั้งหมดในสถานศึกษาทั้งในภาครัฐและเอกชน จากสถานศึกษาทั้งสิ้นจำนวน

426 แห่ง พบว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐขาดแคลนครูจำนวน 17,846 คน เนื่องจากตามเกณฑ์ควรจะมีครูจำนวนทั้งสิ้น 33,423 คน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีจำนวนครูเพียงแค่ 15,577 คนเท่านั้น ในขณะที่ครูของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในภาคเอกชนยังไม่อยู่ในสถานการณ์ขาดแคลนครู นอกจากนี้ครูบางส่วนยังอยู่ในตำแหน่งครูอัตราจ้าง ซึ่งมีความไม่แน่นอนในการประกอบวิชาชีพ ทำให้เกิดการย้ายอัตราจากสถานศึกษาออกไปสู่สถานประกอบการตลอด

ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการแก้ไขในประเด็นข้างต้นในเรื่องการขออัตรากำลังที่ขาดแคลน รักษาอัตรากำลังคนที่มิในปัจจุบัน และเร่งการดำเนินการอบรมครูเพื่อสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยงานหลัก ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องทำแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านการผลิตครูอาชีวศึกษา ซึ่งจะต้องผลิตครูที่มีคุณสมบัติตรงตามที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาต้องการ อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาในส่วนของการที่ไม่สามารถรับสมัครครูที่มีคุณสมบัติตามต้องการได้ เนื่องจากครูส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แล้วเรียนต่อในระดับปริญญาตรี ทำให้ไม่มีประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ ส่งผลให้ไม่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและบรรยากาศที่เพียงพอ ด้านการบริหารบุคคล หากการบริหารงานบุคคลดีจะส่งผลต่อกำลังใจ ความสำเร็จ และความก้าวหน้าของครูเป็นอย่างมาก ด้านการพัฒนา เป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งไม่น้อยกว่าการผลิต เพื่อช่วยให้ครูสามารถเพิ่มสมรรถนะในการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงควรจัดทำแผนพัฒนาครู เพื่อพัฒนาครูในทักษะจำเป็นด้านต่าง ๆ และควรจัดทำแผนการพัฒนาครูตามช่วงเวลาการเติบโตในสายอาชีพ จัดให้มีหลักสูตรการอบรมที่ชัดเจน รูปแบบการฝึกอบรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศและบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และควรจัดให้มีการประเมินผลการอบรมที่เหมาะสมรวมถึงให้มีผลต่อการขึ้นเงินเดือนประจำปีของครู นอกจากนี้ควรให้มีกระบวนการติดตามครูที่ผ่านการอบรมถึงการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ประโยชน์ในการจัดการความรู้ต่อไป [1]

บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ๆ คือ ครูผู้ช่วย เนื่องจากเป็นบุคลากรที่เพิ่งจบการศึกษาและยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนมากนัก ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณให้บรรจุครูผู้ช่วยจำนวน 545 คน [2] โดยครูผู้ช่วยที่ผ่านการบรรจุในช่วงเวลาดังกล่าว จบมาจากหลากหลายสถาบัน หลายหลายวิชาชีพ ส่งผลให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายในการผลิตบุคลากรที่จะต้องตอบโจทย์ความต้องการของสถานประกอบการและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก ครูผู้ช่วยจึงต้องมีสมรรถนะด้านการทำงานผ่านประสบการณ์จริง สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำกิจกรรมมากกว่าการเรียนทฤษฎี ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่สูง เบื้องต้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการจัดงบประมาณเพื่อจัดฝึกอบรมแก่ครูผู้ช่วยตามกรอบเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังไม่มีหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้ช่วยที่มีประสิทธิภาพและสามารถวัดผลได้ว่าครูผู้ช่วยจะมีสมรรถนะตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

งานวิจัยชิ้นนี้จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยคาดหวังให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วย ที่จะสามารถต่อยอดในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้ช่วยให้ตรงตามความต้องการของรูปแบบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยต่อไป

2. วัตถุประสงค์งานวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.2 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับ

ครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้ช่วยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จำนวน 22 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยให้ทางสถานศึกษาเสนอรายชื่อครูผู้ช่วยเข้ารับการอบรม

โดยการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ถูกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 16 - 20 มีนาคม 2563 ณ โรงแรมลพบุรีอินน์รีสอร์ท ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ใช้วิธีการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้ช่วยได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

3.2.1 หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 12 หน่วย

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังอบรม

3.2.3 แบบวัดความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

3.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

3.3.1 วิเคราะห์หัวข้อการฝึกอบรมและศึกษาจุดประสงค์ เพื่อใช้ในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

3.3.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.3 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วย 12 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

3.3.1.1 การวิเคราะห์อาชีพ

3.3.1.2 หลักสูตรและสมรรถนะ

3.3.1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้และ

วิธีการสอน

3.3.1.4 การวิเคราะห์หัวเรื่อง

3.3.1.5 การวิเคราะห์งาน

3.3.1.6 วัตถุประสงค์เชิง

พฤติกรรม

3.3.1.7 การวางแผนการสอน

3.3.1.8 การสร้างใบเนื้อหา

3.3.1.9 การสร้างใบแบบฝึกหัด

และทดสอบ

3.3.1.10 การสร้างใบลำดับขั้น

การปฏิบัติงาน

3.3.1.11 การสร้างใบสั่งงาน

3.3.1.12 การสร้างใบประเมินผล

3.3.4 นำหลักสูตรฝึกอบรมไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ การจัดรูปเล่ม ความถูกต้องและรูปแบบการประเมิน

3.3.5 นำหลักสูตรฝึกอบรมปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง และหาค่าประสิทธิภาพ

3.3.6 นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังอบรม

3.4.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

3.4.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์ของเนื้อหาในแต่ละหน่วย เพื่อเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.4.3 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังอบรมเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

3.4.4 นำแบบทดสอบที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา และประเมินความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC ผลการประเมินพบว่า แบบทดสอบมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.4.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนละกลุ่มกับผู้เข้าอบรม

3.4.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ซึ่งทำการทดสอบโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา Alpha Coefficient Reliability ซึ่งเป็นการหาความเชื่อมั่นโดยการทดสอบว่าแบบทดสอบ มีความสัมพันธ์กับข้ออื่น ๆ ในฉบับเดียวกันหรือไม่ ซึ่งใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) [3]

การหาค่าความเชื่อมั่นตรงของเครื่องมือ ทำได้โดยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขไปหาค่าความเที่ยงโดยนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง คือครูผู้ช่วยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 8 คน ซึ่งจะเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้าอบรม ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ในการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้ความเชื่อมั่นที่ระดับ .97

3.5 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการอบรม

3.5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

3.5.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมตามเกณฑ์ดังนี้ [4]

มีความพึงพอใจมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีความพึงพอใจมาก ให้ 4 คะแนน

มีความพึงพอใจปานกลาง ให้ 3 คะแนน

มีความพึงพอใจน้อย ให้ 2 คะแนน

มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 คือ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 คือ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 คือ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 คือ มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 คือ มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1

3.5.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจมาหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ในการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการฝึกอบรม ได้ความเชื่อมั่นที่ระดับ .97

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและ ค่าดัชนีประสิทธิผล

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถแสดงผลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

คะแนน	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	ร้อยละ
ระหว่างอบรม (E1)	10	22	8.66	86.59
หลังอบรม (E2)	50	22	41.23	82.45

จากตารางที่ 1 พบว่าเอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน โดยคิดเป็นร้อยละจากการตอบคำถามแบบทดสอบหลังการอบรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่ได้ถูกต้อง (E1) เท่ากับ 86.59 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่อบรมจากเอกสารประกอบการอบรมครบทุกหน่วยได้ถูกต้อง (E2) เท่ากับ 82.45

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำโดยการเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรมและผลการทำแบบทดสอบหลังเข้ารับการอบรม ซึ่งมีผลตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนอบรม	22	50	25.64	4.98	16.73*
หลังอบรม	22		41.23	5.52	

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่าผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูผู้ช่วยซึ่งได้มีการ เปรียบเทียบคะแนนการทบททดสอบก่อนการอบรม และหลังจากการอบรม ผลปรากฏดังนี้ คะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมของครูผู้ช่วย เท่ากับ 25.64 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมของครูผู้ช่วย เท่ากับ 41.23 คะแนน สามารถสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีผลตามตาราง 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

จำนวนผู้เข้าอบรม	คะแนนเต็ม	ผลคะแนนของผู้เข้าอบรมทั้งหมด		ดัชนีประสิทธิผล
		บททดสอบก่อนเรียน	บททดสอบหลังเรียน	
22	1,100	564	907	0.64

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.64 แสดงว่าครูผู้ช่วยผู้เข้ารับการอบรมในครั้งนี้ มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เท่ากับ 0.64 หรือคิดเป็นร้อยละ 64

4.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

การฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ถูกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 16 - 20 มีนาคม 2563 ณ โรงแรมลพบุรีอินน์รีสอร์ท ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยหลังจากการฝึกอบรมได้มีการประเมินรูปแบบการฝึกอบรมและสามารถแสดงผลการประเมินดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. หัวข้อการฝึกอบรมมีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับหลักสูตร	4.83	0.77	มากที่สุด
2. เนื้อหาการฝึกอบรมแต่ละหัวข้อเรื่องมีความเหมาะสม	4.60	0.60	มากที่สุด
3. เนื้อหาหลักสูตรตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.79	0.71	มากที่สุด
4. ความเหมาะสมของวิทยากรฝึกอบรม ในภาพรวม	4.73	0.73	มากที่สุด
5. วิทยากรอธิบายเนื้อหาชัดเจนตามลำดับเนื้อหา	4.60	0.78	มากที่สุด
6. วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมสอบถามและตอบปัญหาข้อคำถามได้ชัดเจน	4.53	0.72	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
7. เอกสารประกอบการฝึกอบรมอ่านเข้าใจง่าย	4.73	0.56	มากที่สุด
8. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.56	0.64	มากที่สุด
9. สภาพของห้องที่ใช้ฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.57	1.03	มากที่สุด
10. โสตทัศนูปกรณ์มีความครบถ้วนสมบูรณ์ใช้งานได้ดี	4.00	0.67	มาก
11. แบบฝึกหัดและใบงานในแต่ละหัวข้อช่วยให้มีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น	4.63	0.75	มากที่สุด
12. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.82	0.77	มากที่สุด
13. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.23	0.64	มาก
14. หลังจากได้รับการอบรมได้รับความรู้ทักษะการวางแผนการสอนเพิ่มมากขึ้น	4.73	0.87	มากที่สุด
15. หลังจากได้รับการอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการวางแผนการสอนได้จริง	4.73	0.69	มากที่สุด
รวม	4.72	0.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า การประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าหัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) หัวข้อการฝึกอบรมมีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับหลักสูตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ 2) แบบทดสอบหลังการฝึกอบรมมีความเหมาะสมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.82, S.D. = 0.77) และเนื้อหาหลักสูตรตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.79, S.D. = 0.71)

1. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเอกสารประกอบการฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่าเอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.59/82.45 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 อาจกล่าวได้ว่าเป็นเอกสารประกอบการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ โดยในการสร้างเอกสารประกอบการฝึกอบรมนั้นผู้วิจัยได้จัดทำตามขั้นตอนโดยมีการวิเคราะห์จุดประสงค์การอบรม ขอบเขตเนื้อหา เวลาที่จะใช้ในการอบรม มีการวิเคราะห์ความรู้ของผู้เข้าอบรม แล้วจึงนำมาทำเป็นโครงสร้างของเอกสารประกอบการฝึกอบรม [5] จากนั้นจึงทำการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา จากนั้นนำฉบับร่างไปทดลองใช้ก่อนที่จะนำมาใช้ในการอบรม

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าอบรมพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมของครูผู้ช่วยเท่ากับ 25.64 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมของครูผู้ช่วยเท่ากับ 41.23 คะแนน สามารถสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.64 เนื่องจากผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้เนื้อหาจากเอกสารประกอบการฝึกอบรม อีกทั้งยังได้ลงมือปฏิบัติการระหว่างการฝึกอบรม ทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติเองได้ นอกจากนี้ในเอกสารประกอบการฝึกอบรมผู้วิจัยได้ทำการอธิบายเนื้อหาโดยละเอียด มีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย มีการใช้ภาพประกอบ

อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เข้าอบรมสามารถเข้าใจเนื้อหาจากการอ่านด้วยตนเองได้ง่ายขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนหลังจากการเข้ารับการอบรมเพิ่มมากขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีคะแนนประเมินมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ 1) หัวข้อการฝึกอบรมมีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.83, S.D. = 0.77) เนื่องจากผู้วิจัยได้สำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนหน้าที่จะทำการฝึกอบรม ทำให้สามารถกำหนดหัวข้อที่ตรงต่อความต้องการของผู้เข้าอบรมได้ 2) แบบทดสอบหลังการฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.82, S.D. = 0.77) ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบโดยผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ มีการหาความเที่ยงและความเชื่อมั่น ทำให้แบบทดสอบที่ถูกสร้างขึ้นสามารถใช้วัดผลได้จริงและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและ 3) เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.79, S.D. = 0.71) ในการจัดการฝึกอบรมผู้วิจัยได้ติดต่อเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่จะทำการฝึกอบรมทำให้สามารถนำเสนอเนื้อหาที่สามารถเข้าใจง่าย สนุก และเป็นกันเอง ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด ส่วนหัวข้อที่ได้รับคะแนนประเมินน้อยที่สุด มี 2 หัวข้อ คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.23, S.D. = 0.64) และ โสตทัศนูปกรณ์มีความครบถ้วนสมบูรณ์ใช้งานได้ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.67) ในส่วนของสองหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามเพิ่มเติมจากผู้เข้ารับการอบรมพบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีเวลาน้อยเกินไปในการอบรม ทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกฝนได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ไม่สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงเท่าที่ควร ซึ่งผู้อบรมได้เสนอให้เพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติเพื่อสามารถฝึกฝนได้มากขึ้นและนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

6. ข้อเสนอแนะการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรกำหนดให้ครูผู้ช่วยทั้งหมดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วย ก่อนการบรรจุเป็นข้าราชการครู

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาครูผู้ช่วยให้มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยความต้องการในเรื่องสมรรถนะของครูผู้ช่วย ในด้านอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] วุฒิชัย กปิลกาญจน์. (2561). “ครูอาชีวศึกษาการผลิต การพัฒนาและมาตรฐานครูวิชาชีพ”. [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/education/news_880527
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, “รับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย”. (รายงานการประชุม)
- [3] ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- [5] ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2557). การเขียนเอกสารประกอบการสอน/ตำรา. ใน เอกสารประกอบโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา ผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.